



Рекомендації

за результатами проведення IX Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти»

**Дніпровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро
21 березня 2025 року**

З метою консолідації зусиль науковців та фахівців-практиків, спрямованих на розвиток сучасної системи безпеки та оборони 21 березня 2025 року на базі Дніпровського державного університету внутрішніх справ за ініціативи Міністерства внутрішніх справ України проведено IX Міжнародну науково-практичну конференцію «Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти».

До участі в конференції долучилося близько 700 учасників – представники Міністерства внутрішніх справ України; Офіса Президента України; Національної поліції України; Міністерства оборони Королівства Норвегії; Представництво НАТО в Україні; Консультативної місії Європейського Союзу в Україні; Української секції Міжнародної Поліцейської Асоціації; Департаменту освіти, науки та спорту Міністерства внутрішніх справ України; Дніпропетровської обласної військової адміністрації; ГУНП в Дніпропетровській області; ГУНП в Запорізькій області; ГУНП в Київській області; ГУНП в Харківській області; Департаменту забезпечення діяльності Голови Національної поліції України; Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України»; Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України; Запорізького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру; Інституту демографії та проблем якості життя НАН України; Міжвідомчого науково-дослідного центру з проблем боротьби з організованою злочинністю при РНБО України; Наукового центру «Інститут аграрної економіки» Національної академії аграрних наук України; Науково-дослідного інституту публічного права; Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України; Дніпровського апеляційного суду; Індустріального районного суду м. Дніпропетровська; Управління патрульної поліції в Дніпропетровській області Департаменту патрульної поліції; Державної міграційної служби України; Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України; некомерційної громадської організації «FHI-360» (Сполучені Штати Америки); громадської організації «Право має право»; Автономного університету Лісабона (Португалія); Академії державного управління при Президенті

Азербайджанської Республіки; Гянджинського державного університету (Азербайджан); Карліва Університету (Чехія); Клайпедського університету (Латвія); Литовської школи поліції (Литва); Національної академії поліції Турецької Республіки; Університету Амбіс (Чехія); Університету Маскута Накірбаєва (Казахстан); Університету Салерно (Італія); Національної академії внутрішніх справ; Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького; Національної академії; Служби безпеки України; Національного аерокосмічного університету імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»; Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; Національного університету «Одеська юридична академія»; Національного університету «Львівська політехніка»; Національного університету «Одеська політехніка»; Національного університету «Чернігівська політехніка»; Національного університету водного господарства та природокористування; Національного університету цивільного захисту України; Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого; Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара; Донецького національного університету імені Василя Стуса; Запорізького національного університету; Західноукраїнського національного університету; Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана; Київського національного університету будівництва і архітектури; Київського національного університету технологій та дизайну; Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського; Луганського національного університету імені Тараса Шевченка; Луцького національного технічного університету; Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького; Львівського національного університету ім. Івана Франка; Харківського національного університету внутрішніх справ; Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Чорноморського національного університету ім. Петра Могили; Державного біотехнологічного університету; ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет; Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти»; Державного університету «Київський авіаційний інститут»; Дніпровського державного аграрно-економічного університету; Дніпровського державного технічного університету; Дніпровського державного університету внутрішніх справ; Донецького державного університету внутрішніх справ; Львівського державного університету безпеки життєдіяльності; Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького; Одеського державного університету внутрішніх справ; Українського державного університету імені Михайла Драгоманова; Українського державного університету науки і технологій; Черкаського державного технологічного університету; Державної навчально-наукової установи «Академія фінансового управління»; Дніпровської академії неперервної освіти; Університету Короля Данила; Хмельницького

університету управління та права ім. Леоніда Юзькова; Військового інституту телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут; Київського інституту Національної гвардії України; газети The New York Times (США).

Участь в конференції взяли представники організацій та закладів вищої освіти із таких країн як США, Португалія, Азербайджан, Чехія, Латвія, Литва, Туреччина, Казахстан, Італія, Греція.

Учасники конференції обговорили теоретико-прикладні та конституційно-правові аспекти забезпечення міжнародної та національної безпеки, питання захисту державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів від воєнних загроз, шляхи розв'язання основних системних проблем у сфері забезпечення, реалізації та захисту прав і свобод людини в умовах воєнного стану, трансформації міжнародної системи миробудування в контексті глобальних і регіональних безпекових викликів, вплив війни на архітектуру міжнародної безпеки, роль органів системи МВС України у забезпеченні міжнародної та національної безпеки, превентивну діяльність та безпекові ініціативи поліції у національному та міжнародному вимірах, адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки та порядку та інші питання, присвячені міжнародній та національній безпеці.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, констатуємо:

1. Повномасштабна агресія російської федерації проти України супроводжується масовими порушеннями прав і свобод наших громадян.

2. Українська держава під час російської агресії захищає демократичні цінності і потребує посилення механізмів захисту прав людини. Це боротьба проти посягань російської влади суверенний історичний вибір українського народу.

3. Введення воєнного стану є легітимним кроком, зумовленим викликами, загрозами та тяжкими наслідками російської агресії.

4. В умовах воєнного стану надзвичайно важливим є консолідація гілок влади та громадоорганізацій для захисту інтересів громадян. Ми спостерігаємо порушення прав громадян України, дітей, осіб з інвалідністю, військовополонених, громадян, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях, порушення традицій і звичаїв ведення війни, спричинення значної шкоди довкіллю.

5. Розслідування воєнних злочинів потребує координації дій Офісу Генерального прокурора, Державного бюро розслідувань, Національної поліції, Бюро економічної безпеки, Національного антикорупційного бюро України, Спеціалізованого департаменту протидії порушення прав людини у правоохоронній та пенітенціарній сферах Офісу Генерального прокурора.

6. Україна потребує ініціатив, ідей та об'єднання зусиль науковців та практиків з метою розробки Національної стратегії відновлення України.

7. Заклади вищої освіти системи МВС України наразі виступають важливими осередками освітньо-наукової діяльності, центрами допомоги внутрішньо переміщеним особам.

8. Російсько-українська війна виявила політико-правові проблеми української еліти, які негативно вплинули на здатність приймати швидкі та ефективні рішення.

9. Органи суддівської влади працюють у штатному режимі для забезпечення процесуальної діяльності в умовах воєнного стану.

10. Спортивні організації України рішуче виступають проти участі спортсменів російської федерації у будь-яких міжнародних змаганнях.

11. Під час воєнного стану недопустима дискримінація за будь-якою ознакою, особливо це стосується осіб з інвалідністю.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, запропоновано:

Головними пріоритетами забезпечення безпеки залишаються підтримка макроекономічної стабільності, надання базових публічних послуг і гуманітарної допомоги громадянам, боротьба з корупцією та трансформація галузей економіки та експортних операцій з урахуванням євроінтеграційного тренду. Базою досягнення експоненціального зростання економіки мають стати підвищення економічної самостійності регіонів та територіальних громад, створення передумов для якісних перетворень, активізація економічної діяльності, що надасть нові конкурентні переваги в довгостроковій перспективі.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, в умовах правового режиму воєнного стану діяльність органів публічної влади, міжнародної спільноти, наукового загалу має бути й надалі спрямована на:

- недопущення порушень конституційних приписів, викладених законодавцем у ст. 52 Основного Закону Української держави (діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також від того, народжені вони у шлюбі чи поза ним; будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом; покладення на державу утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, а також заохочення і підтримка державою благодійницької діяльності щодо дітей);

- запобігання депортації українських дітей, включно і сиріт, та викрадених у живих батьків, до російської федерації або білорусі, вжиття заходів щодо якнайшвидшого повернення таких дітей до України;

- подальше вдосконалення наявного механізму захисту прав та інтересів дітей в Україні в умовах збройної агресії. Для цього необхідно як вивчення напрацьованого за період воєнного стану вітчизняного досвіду з питань захисту прав та інтересів дітей в умовах такого правового режиму, так і звернення до зарубіжного досвіду з цих питань. Саме в цьому напрямі можуть здійснюватися й подальші наукові дослідження даної проблеми;

- допомогу дітям та жінкам, які постраждали від насильства в період воєнного стану, яка має бути комплексною, включаючи не тільки правовий, психологічний, а й педагогічний супровід, який можуть забезпечити представники нової для України професії «педагог-психолог»;
- підвищення рівня поінформованості громадян про послуги спеціалізованих служб підтримки постраждалих осіб;
- вжиття комплексних заходів для підвищення обізнаності громадян України, які виїхали за кордон, щодо особливостей законодавства та суб'єктів запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі у країнах їх перебування;
- включення до програми реабілітації військовослужбовців, які перебували у зоні бойових дій, компоненту запобігання домашньому насильству та насильству за ознакою статі;
- визначення необхідності закріплення на законодавчому рівні поняття кібернасильства (насильства з використанням цифрових технологій) та основних засад відповідальності за його вчинення;
- залучення неповнолітніх, які вчиняють правопорушення або схильні до їх вчинення, до волонтерської та гуманітарної діяльності, викликавши (стимулюючи) в них почуття відповідальності на необхідності суспільству;
- розроблення методик проведення навчань з фахівцями державних органів та установ щодо здійснення заходів у сфері захисту прав дітей, які постраждали під час воєнних дій, а саме: служби у справах дітей, органів управління освітою, навчальних закладів, установ та організацій системи освіти, центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, судів, прокуратури, уповноважених органів з питань пробації;

Війна, розв'язана російською федерацією проти України, поставила перед нашою країною чимало безпрецедентних зовнішньо- та внутрішньополітичних питань так і внутрішній державній політиці питань, зокрема про необхідність формування кримінально-правової політики на неокупованих, деокупованих та окупованих територіях в умовах впровадженого воєнного стану.

Формування та реалізація кримінально-правової політики держави відбувається по всій території України. Проте реалізація цієї політики залежить від значної кількості факторів, до яких належить і можливість правоохоронних, судових та інших органів державної влади України здійснювати свої функціональні обов'язки у повному обсязі на різних частинах території України: неокупованих, деокупованих та окупованих.

На тимчасово окупованих територіях військовослужбовцями та іншими представниками країни-агресора, колаборантами та зрадниками України вчинено і вчиняється значна кількість кримінальних правопорушень, які потребують розкриття, документування, розслідування та постановлення справедливих вироків судів.

Тимчасова відсутність на окупованих територіях української влади створила нові умови для вчинення кримінальних правопорушень, які

негативно впливають на стан і динаміку злочинності після деокупації цих територій та потребують дослідження з метою вироблення ефективних запобіжних заходів.

В умовах сьогодення з введенням режиму воєнного стану перед органами Національної поліції та державної влади постало чимало викликів, що потребують нагального вирішення та координації зусиль. Усвідомлюючи важливість актуальних проблем діяльності Національної поліції, органів державної влади щодо захисту прав людини в Україні в умовах воєнного стану пропонуємо внести наступні зміни та доповнення до законодавства:

1. Римський статут:

– Після ратифікації Україною Римського статуту постала потреба внести відповідні зміни до національного законодавства України, що сприятиме реформуванню судової системи, підвищенню її прозорості та ефективності.

2. Кримінальний кодекс України:

– Залишається актуальним питання систематизації норм чинного КК України, які регулюють відповідальність за посягання на об'єкти критичної інфраструктури.

Створення окремої бланкетної статті дозволить не лише узгодити кримінально-правові положення із міжнародними стандартами, але й забезпечити ефективнішу протидію кримінально-протиправним посяганням, враховуючи специфіку національної правової системи. Така стаття сприятиме точному визначенню відповідальності за дії, спрямовані на дестабілізацію функціонування об'єктів критичної інфраструктури, а також адаптації до змін у загрозах та законодавчому регулюванні.

Зокрема, її виклад може бути таким: «Ч. 1. Умисне вчинення дій, спрямованих на пошкодження, знищення, блокування роботи або інше втручання в діяльність об'єктів критичної інфраструктури, якщо це створило загрозу життю чи здоров'ю людей, заподіяло значну матеріальну шкоду або призвело до зупинення їх функціонування. Ч. 2. Ті самі дії, вчинені в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту». Це дозволить:

1. Адаптувати закон про кримінальну відповідальність до змін у законодавстві та міжнародних стандартах. Оскільки перелік об'єктів критичної інфраструктури може змінюватися, норма не вимагатиме постійного оновлення тексту статті КК України.

2. Чітко визначити відповідальність за різні види посягань. У межах такої статті можна передбачити окремі кваліфікуючі ознаки (наприклад, вчинене у період воєнного або надзвичайного стану тощо).

3. Посилити інтеграцію міжнародно-правових стандартів. Норма дозволить враховувати рекомендації ООН, ЄС, НАТО та інших організацій, які приділяють значну увагу захисту критичних об'єктів.

– Доцільним є передбачити у ст. 372 КК України кримінальну відповідальність за кримінальне провадження щодо завідомо невинної особи,

яка не досягла віку кримінальної відповідальності, з приводу вчинення нею суспільно небезпечного діяння, що містить ознаки діяння, передбаченого статтею Особливої частини КК. Також у цій статті слід передбачити і відповідальність за кримінальне провадження щодо завідомо невинної особи, яка через неосудність не підлягає кримінальній відповідальності, з приводу вчинення нею суспільно небезпечного діяння, що містить ознаки діяння, передбаченого статтею Особливої частини КК.

Ця пропозиція частково відповідає позиції авторів проєкту нового КК, які пропонують у ст. 8.2.7 передбачити кримінальну відповідальність за безпідставне притягнення до кримінальної відповідальності в частині звернення до суду з клопотанням про застосування примусових заходів медичного характеру та примусових заходів виховного характеру без визначених законом підстав. Однак зауважимо, що назва пропонованої статті унеможливило таке діяння стосовно дітей віком від одинадцяти до чотирнадцяти років, оскільки вони не досягли віку кримінальної відповідальності і тому не можуть бути безпідставно притягнені до такого виду юридичної відповідальності.

– Після набуття чинності Законом України № 4012-IX від 09 жовтня 2024 р. система «воєнних злочинів» у вітчизняному КК України складається з однієї норми – ст. 438 КК «Воєнні злочини». Диспозиція цієї статті потребує удосконалення в частині приведення її у відповідність із положеннями ст. 8 Римського статуту МКС.

– Наразі поняття «злочин на ґрунті ненависті» не закріплено у чинних українських нормативно-правових актах, проте КК України містить низку статей, що передбачають відповідальність за кримінальні правопорушення, вчинені з мотивів нетерпимості за ознаками расової, національної та релігійної приналежності.

Слід констатувати наявність використання у тексті вітчизняного кримінального закону для позначення однакового явища трьох термінів, а саме: нетерпимість, ненависть і розбрат. Отже, вважаємо за доцільне розглянути питання щодо уніфікації відповідної термінології за європейськими стандартами, згідно з якими використовується поняття «злочини на ґрунті ненависті».

– Відсутність чіткої дефініції інформаційної агресії у Кримінальному кодексі України ускладнює її кваліфікацію та притягнення до кримінальної відповідальності за дії, пов'язані з дезінформацією та маніпуляцією суспільною свідомістю. Це вимагає розробки окремих статей, які б передбачали відповідальність за поширення дезінформації з метою підризу національної безпеки.

– Доцільним є включення до ст. 111-1 КК України чіткого визначення колабораційної діяльності, що містило б перелік дій, які підпадають під ознаки цього кримінального правопорушення.

– Потреба вдосконалення законодавства про колабораційну

діяльність і відмежування колабораційної діяльності від інших злочинів зумовлена тим, що від моменту доповнення КК статтею 111-1 протягом 2022–2023 років органи досудового розслідування, прокурори й суди по-різному кваліфікують тотожні дії, що, як наслідок, може зумовлювати помилки, необґрунтоване притягнення до кримінальної відповідальності, призначення несправедливих покарань.

Також існує нагальна потреба узгодити національне законодавство з вимогами Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 вересня 1949 року, що передбачають можливість виконання цивільними особами на окупованих територіях робіт і послуг, потрібних для життєзабезпечення населення.

– 3 метою удосконалення правових засад оперативно-розшукової протидії підрозділами кримінальної поліції розкраданню бюджетних коштів під час проведення закупівель паливно-мастильних матеріалів необхідно внести зміни до окремих нормативно-правових актів, зокрема доповнити Кримінальний кодекс України ст. 210-1 «Порушення уповноваженою особою законодавства про здійснення публічних закупівель» такого змісту:

«1. Умисне порушення уповноваженою особою законодавства про здійснення публічних закупівель під час проведення публічної закупівлі, якщо такими діями було завдано значну матеріальну шкоду».

– караються обмеженням волі на строк від одного до чотирьох років або позбавленням волі на строк від одного до п'яти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю із конфіскацією майна.

2. Ті самі діяння, вчинені за попередньою змовою групою осіб, або якщо вони завдали великої матеріальної шкоди.

– караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю із конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, якщо вони вчинені організованою групою або якщо вони завдали особливо великої матеріальної шкоди.

– караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю із конфіскацією майна.

Примітка 1. Значною матеріальною шкодою, відповідно до цієї статті вважається сума, що в двадцять разів і більше перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян.

2. Відповідно до цієї статті матеріальна шкода вважається великою, якщо вона у сто і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян, а особливо великою – така, що у тисячу і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян».

3. Кримінальний процесуальний кодекс України:

– Зміни у кримінальному процесуальному законодавстві в контексті повноцінної реалізації права особи на захист мають охоплювати:

1. Впровадження правової процедури перевірки процесуальним керівником обґрунтованості відмови затриманого або підозрюваного від права на захист із урахуванням правових позицій ЄСПЛ.

2. Визначення процедури відмови адвоката від участі в кримінальному провадженні через обставини, спричинені змінами воєнно-політичної ситуації в державі.

3. Розроблення механізмів активізації роботи адвокатів регіональних центрів безоплатної правничої допомоги у провадженнях, що здійснюються за процедурою *in absentia*.

Окрім того, гарантована можливість участі захисників у процесуальних діях у режимі відеозв'язку, на нашу думку, хоча і є обґрунтованою, однак має допускатися лише за наявності згоди на це особи, для захисту якої її залучено. Усі ті факти, коли у підозрюваного або обвинуваченого виникають підстави сумніватися в ефективності здійснюваного захисту, мають трактуватися на користь такої особи, а адвокат, який неналежно виконує свою функцію в кримінальному провадженні, підлягає відводу. Хоча фактично механізми оцінки діяльності залучених захисників досі не розроблено, таке питання потребує подальшої комплексної уваги вчених і практиків.

– Згідно зі змінами у кримінальному процесуальному законодавстві, викликаними дією воєнного стану, під час проведення досудового розслідування у разі неможливості явки захисника для участі у процесуальних діях дізнавач, слідчий, прокурор може забезпечити дистанційну участь захисника із застосуванням технічних засобів (відео-, аудіозв'язку).

Проте вважаємо, що до новації вказаної норми в кримінальному процесі законодавець підійшов досить спрощено та необґрунтовано. Так, поза увагою законодавця залишився той факт, що у випадку дистанційної участі захисника підозрюваний, обвинувачений не мають можливості поспілкуватися конфіденційно із своїм адвокатом. Цим порушуються не тільки права особи, що притягається до кримінальної відповідальності, а й постає питання захищеності адвокатської таємниці, якщо до початку слідчої дії підозрюваному, обвинуваченому було надано можливість поспілкуватися зі своїм захисником за допомогою відео-, аудіозв'язку. Крім того, адвокат позбавлений можливості впевнитися у тому, що до його підзахисного не було застосовано заходів психологічного або фізичного впливу, переконатися у добровільності дій підзахисного під час проведення слідчих дій.

Отже, існує потреба в тому, щоб дещо формувати підхід до дистанційної участі захисника в кримінальному процесі, оскільки в даному випадку сприйняття обвинуваченим реальної правової допомоги нівелюється. Законодавець повинен вдаватися навіть до режиму паузи у випадку

неможливості забезпечення конфіденційності та надання адвокатом належної правової допомоги. Оскільки в ситуації, коли фізична присутність адвоката неможлива, особа здатна на необмірковані попередньо рішення, що призведе до суттєвих помилок і навіть руйнування стратегії захисту.

– Нові зміни в Кримінальному процесуальному кодексі України встановлюють можливість фіксації показань свідків лише на відео, без їх особистої присутності в суді. Це призводить до обмеження можливості сторони захисту провести перехресний допит таких свідків, що може порушити права підозрюваного, обвинуваченого. Однак в цьому є негативний аспект: по-перше, записи на відео не забезпечують можливість повноцінно оцінити невербальні сигнали свідка, його емоційний стан та реакції під час перехресного допиту. Це може затримати виявлення важливих деталей та нюансів показань. По-друге, існує ризик недостатньої достовірності та можливості маніпуляції з відеозаписом, порівняно з безпосереднім допитом у залі суду.

Для уникнення таких ризиків варто розглядати переваги використання відеозапису замість прямої участі свідків у кожній конкретній ситуації. Також потрібно враховувати додаткові процедурні заходи, такі як забезпечення адекватного перехресного допиту через відеозв'язок, залучення фахівців для аналізу відеоматеріалів з метою перевірки їхньої цілісності та автентичності тощо.

Крім того, важливо використовувати практику Європейського суду з прав людини, яка наголошує на необхідності забезпечення ефективного та справедливого судового розгляду з використанням сучасних технологій зв'язку та прямого допиту свідків, у тому числі тих, що знаходяться за кордоном.

4. Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»:

– Встановлення єдиних підходів перерахунку пенсій військовослужбовцям у Законі України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

5. Закон України «Про Національну поліцію»:

– Внести зміни до Закону України «Про Національну поліцію» щодо регламентації напрямів взаємодії Національної поліції України зі ЗМІ, що зумовить покращення взаємодії поліції зі ЗМІ, налагодження партнерських відносин, спрямованих на підвищення рівня правопорядку та безпеки громадян,

– Крім того, пропонуємо ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» доповнити п. 50 такого змісту:

«50) здійснює контроль, відслідковування, аналіз, оцінку й прогнозування криміногенної обстановки на території обслуговування, у галузях економіки, на об'єкті або групі об'єктів обслуговування, за лінією роботи (виду кримінального правопорушення або окремого напрямку

службової діяльності)».

6. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

– З метою врегулювання вказаних прогалин пропонуємо ч. 1 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» доповнити п. 8 такого змісту:

«8) у межах своїх повноважень здійснювати контроль, відслідковування, аналіз, оцінку й прогнозування криміногенної обстановки на території обслуговування, у галузях економіки, на об'єкті або групі об'єктів обслуговування, за лінією роботи (виду кримінального правопорушення або окремого напрямку службової діяльності)».

7. Стратегія громадської безпеки та цивільного захисту України:

Оновлений проєкт Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України повинен містити чіткий механізм її реалізації і включати мету, принципи, суб'єктів, загрози, заходи, ресурсне забезпечення тощо, тобто все те, чого немає наразі в пропонованому МВС України проєкті. Крім того, переконані, що він має передбачати зміщення акцентів у бік забезпечення цивільного захисту, а не тільки зменшення впливу криміногенних факторів. У цьому контексті варто вказати на важливість визначення у Стратегії громадської безпеки та цивільного захисту України відповідних до вимог часу та суспільства сценаріїв: сприятливого; помірно загрозливого; небезпечно загрозливого; критично загрозливого.

8. Прийняти Закон України «Про публічну власність»:

– У національному законодавстві неврегульованими залишаються поняття, ознаки публічного майна, перелік публічного майна та публічної власності. виправлення цієї прогалини вбачається в двох альтернативних шляхах:

1) прийнятті комплексного Закону України «Про публічну власність», в якому має бути визначено поняття публічної власності та майна, їхні ознаки та види такої власності і майна;

2) визначенні чітких ознак, видів публічного майна за його формами у законах України «Про управління об'єктами державної власності» та «Про місцеве самоврядування в Україні».

В умовах воєнного стану недоцільним є внесення системних змін до нормативних актів стосовно визначення повного переліку публічного майна, виходячи з його великої різноманітності. Наразі більш актуальним є питання вжиття заходів щодо збереження публічного майна, особливо того, що має історичну, культурну цінність або яке становлять об'єкти критичної інфраструктури, від пошкоджень, документування фактів зруйнування або пошкодження такого майна (введення загальнодержавного реєстру пошкодження публічного майна) з метою подальшого залучення інвестицій щодо його відновлення (в тому числі за рахунок арештованих активів в умовах війни), а після завершення воєнного стану нагальним стане прийняття Закону України «Про публічну власність».

9. Прийняти Закон України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність»:

– Легалізація та правова регламентація детективної діяльності шляхом прийняття Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» сприятиме захисту як клієнтів детективних агентств – від різного роду шахрайства, так і самих приватних детективів – від несвідомого втягування в злочинну діяльність. Законом необхідно передбачити укладення договору між особою, що потребує детективних послуг, та їх надавачем, а також перелік відомостей, що мають бути обов'язково зазначені в договорі, як-от: відсутність у клієнта злочинної мети та його попередження про недопустимість незаконного використання результатів роботи приватного детектива.

10. Прийняти Закон України «Про протидію дезінформації»:

– На сьогодні доцільним є прийняття спеціалізованого Закону України «Про протидію дезінформації», який би цілеспрямовано регулював організацію протидії цьому небезпечному явищу.

Важливим компонентом боротьби з дезінформацією є міжнародна співпраця. Дезінформаційні кампанії часто виходять за межі однієї країни, тому міжнародні організації, такі як НАТО, ЄС чи ООН, відіграють важливу роль у розробці спільних підходів до протидії інформаційним загрозам. Україна, яка вже тривалий час є об'єктом агресивних інформаційних атак, може поділитися відповідним досвідом з іншими країнами тощо.

11. Прийняти Положення про комплексну систему захисту інформаційних ресурсів МВС та центральних органів виконавчої влади:

– Станом на сьогодні наказом МВС України затверджений Порядок організації та проведення первинної та додаткової експертизи комплексної системи захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах органів і підрозділів Національної поліції України. Вважаємо, що потребує затвердження і Положення про комплексну систему захисту інформаційних ресурсів МВС та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України.

Оргкомітет конференції